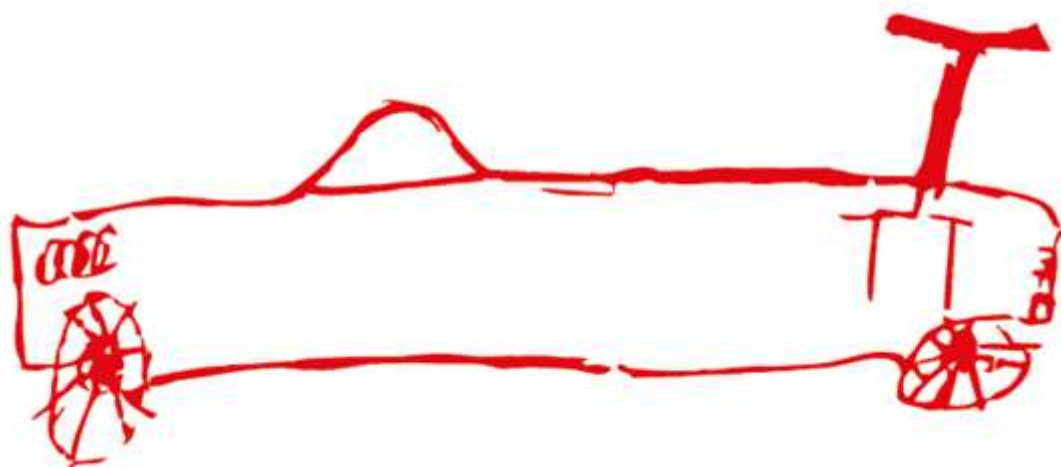

AUDI HUNGARIA ÓVODA

Általános Iskola és Gimnázium
Nemzetiségi Német- Magyar Óvodája

Nevelési Program

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény nevelő - oktató tevékenysége	4
1.1. Személyiségfejlesztés	4
1.2. Nyelvi fejlesztés	6
1.3. Matematikai képesség fejlesztése	9
1.4. Természettudományos képességfejlesztés	9
1.5. Zenei – művészeti képességfejlesztés	10
1.6. Mozgásfejlesztés	11
1.7. Egészséges életmód kialakítása	12
1.8. Ismerkedés a médiával	12
2. Az intézményben folyó ismeretelsajátítás kultúrája, a tanítási-tanulási folyamatok minősége	13
2.1. Az intézmény pedagógiai koncepciója	13
2.2. Személyre szabott együttműködésre nevelés	14
2.3. Gyermekközpontú nevelés és problémamegoldás, támogatás és együttműködés.....	14
2.4. Az átmenet elősegítése a családból az óvodába, az óvodából az iskolába.	15
2.4.1. Iskola-előkészítő program	16
2.6. A megfigyelés és az értékelés módjai	18
3. Intézményi kultúra	18
3.1. Intézményi keretfeltételek.....	18
3.2. A kapcsolatteremtés módjai, tanácsadás, információ közvetítés.....	19
3.3. Külső kapcsolatok, együttműködés	20
3.4. Nyelvek és kultúrák találkozása.....	20
3.5. Intézményi légkör	20
4. Vezetés és menedzsment	21
4.1. Az intézményirányítás alapelvei	21
4.2. Az intézményi belső kommunikáció, munkaszervezés és menedzsment..	22
4.3. Minőségirányítás	22
4.4. Az intézmény arculata, nyilvánosság.....	23
5. Személyi feltételek	23
5.1. Folyamatos külső szakmai fejlődés	23
5.2. Belső szakmai fejlesztés	23
5.3. Csapatépítés.....	24
6. Minőségbiztosítás és fejlesztés	24
6.1.Hitvallás és céltudatosság	24
6.2.Folyamatos (ön)értékelés	24
6.3. Dokumentáció.....	25
7. Mellékletek	26

A z A U D I H U N G A R I A Ó V O D A
N e v e l é s i P r o g r a m j a

Az óvoda hivatalos elnevezése:

AUDI HUNGÁRIA ÓVODA ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

NÉMET- MAGYAR NEMZETISÉGI ÓVODÁJA

Az intézmény főigazgatója: Helmut Seiler
Az óvoda címe: 9026 Győr, Bácsai u.55.
Telefon, fax: +36 96 /331-126
Az óvoda vezetője: Stanglné Kriszter Teréz
OM azonosító: 201656
Működési engedély száma: 1 6838-1/2012/MIN
Csoportok száma, férőhelyek száma: 2 csoport, 50 férőhely

Az AUDI HUNGARIA Óvoda Nevelési Programja átfogja a teljes óvodáskor nevelő-fejlesztő feladatait, munkáját. A megvalósításhoz az **"Óvodai nevelés országos alapprogramja"** elvei és a **„Qualitätsrahmen für Kindergarten und Vorschule”** útmutatásait saját lehetőségeinkre átültetve használtuk fel.

A programot az AUDI ÓVODA nevelőtestülete készítette,
mely megfelel az Alapprogramban foglaltaknak. Figyelembe vettük

- a. a német nemzetiségi nevelés
- b. a nemzeti, etnikai kisebbség
- c. a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének valamint
- d. a külföldi német iskolákban működő óvodák és általános iskolák számára kidolgozott minőségbiztosítási keretrendszer

irányelveit is.

Győr, 2014.

.....
Főigazgató

.....
Óvodavezető

1. Az intézmény nevelő- oktató tevékenysége

1.1 Személyiségfejlesztés

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott szereteteli légkör vegye körül. Mindezért szükséges, hogy már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék a gyermeket. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd jellemezze. Segítjük a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és teret engedünk önkifejező, önértékesítő törekvéseinek. Valamint annak, hogy kielégítse természetes társas szükségleteit. Arra neveljük őket, hogy elfogadják a különbözőségeket, tiszteletben tartásuk egymást.

Különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Az óvodai életet úgy szervezzük, hogy segítse a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, a szokás- és normarendszerének megalapozását.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyerekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével.

Feladataink:

- Fontos, hogy megismerjük a család érték-, szokás-, és szabályrendszerét.
- Anamnézis felvétele minden gyereknél.
- Határozott fellépés a megbélyegzés, a kirekesztettség ellen.
- A szülők által elmondottakat bizalmasan, tapintatosan kezeljük.
- Kapcsolattartásunkban a segítőszándék motiváljon.
- A gyermeki-szülői jogok megismertetése és érvényesítése az óvodában.
- A családot, gyermeket megillető kedvezményekhez való jutás elősegítése.

Célunkat akkor érzük el, ha a család és óvoda között kölcsönös bizalom van, nyitottak vagyunk egymás iránt, és segítjük a szülőket abban, hogy az óvodában már jól működő fejlesztési eljárásokat otthon is folytassák.

Kapcsolatot tartunk a Gyermekjóléti Szolgálattal, Gyámhatósággal- szükség esetén hozzájuk fordulunk segítségért.

A törvényi előírásnak megfelelően óvodánkban integráltan nevelünk sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Az óvodáskorúak között egyre nagyobb számban fordul elő tanulási, beilleszkedési, magatartási problémával, illetve valamilyen fogyatékossgal küzdő gyerek. Az ő megsegítésükre különös gondot kell fordítanunk, hiszen megfelelő nevelésükhöz, fejlesztésükhöz az általános metodikán túl sajátos differenciáló pedagógiai eljárásokra is szükség van ahhoz, hogy tanköteles korra elérjék, de legalábbis megközelítsék a koruknak megfelelő szintet.

Értelmi fejlesztés

Óvodánk a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít változatos tevékenységeket. Az értelmi nevelés további feladatai: a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitás fejlesztése.

Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A gyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékban tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, kreativitást fejlesztő és erősítő élményt adó tevékenységgé. A játék során egyre több ismeretet sajátít el a világból, eközben érzékszervei pontosabban működnek, fejlődik mozgása, értelmi képességei, beszéde, érzelmi élete.

Dokumentumok: Éves és heti terv, Csoportnapló, Egyéni fejlesztési dokumentáció, Megfigyelések dokumentációja, Kiállítás a gyermekmunkákból

1.2. Nyelvi fejlesztés

A német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés a gyermek óvodába lépésétől az iskola megkezdéséig tart, s a gyermek számára mindkét nyelv fejlesztését szolgálja (német-magyar) az életkori sajátosságokat és az egyéni különbségeket szem előtt tartva.

Az óvodai csoportjainkban alkalmazott „**Egy Személy- Egy Nyelv**” program legfőbb célja, hogy a mindig ugyanazon nyelvet használó óvodapedagógus tudatosítsa a gyerekekben a második nyelv létét, s játékos szituációkat teremtve nyitottá tegye őket a másodnyelv befogadására.

A kétnyelvű óvodai nevelés célja és feladata

Célunk, hogy:

- az óvodáskorú gyerekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének figyelembevételével, differenciálva, játékos szituációkat teremtve, irányított tevékenységek során ismerjék meg a másodnyelvet (versek, énekek, szókincsbővítés, hétköznapi beszédfordulatok...)
- A gyermekben pozitív érzelmi viszony alakuljon ki a két illetve többnyelvűség és kultúra iránt, mely az óvodai mindennapok szerves

része.

- az óvodáskor végére a másodnyelv mindennapi életben történő, rendszeres alkalmazásával a gyermekek képessé váljanak a második nyelv iskolai tanulására.

Feladatunk:

- az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, differenciált személyiségfejlesztése, kétkultúrájú nevelés megvalósítása.
- más kultúrák iránti érdeklődés felkeltése, mindkét nyelvhez való pozitív kötődés kialakítása, elmélyítése.
- az anyanyelv fontosságának tudatosításával, a másodnyelvi tapasztalatok, aktív-passzív szókinccsalomány bővítésével minél több lehetőség biztosítása a gyermek számára mindkét nyelv használatára a különböző játéksituációkban, társas kapcsolatokban és élethelyzetekben.
- a nyelvi fejlesztés a gyerek beszéd szintjére épül, nyelvi kezdeményezésekkel az alaptól indulva, fokozatosan egymásra építve fejlesztjük a gyermek nyelvismeretét.

A sikeres nyelvelsajátítási folyamat létrejöttéhez óvodai szinten számos feltételnek kell jelen lenni.

Személyi feltételek

A német nyelvi nevelést folytató kétnyelvű csoportjainkban a nevelő-
oktató tevékenységet német nemzetiségi, főiskolai végzettséggel, felsőfokú
német nyelvvizsgával rendelkező óvodapedagógus (aki a gyermek első és
másod nyelvét is beszéli) a magyar nyelvet beszélő társával együtt végzi, így
valósul meg az igazi kétnyelvűség.

A kezdeményezett tevékenységek során illetve a spontán
játéksituációkban a nevelő érthetően, megfelelő tempóban, a mimikát
intenzíven alkalmazva, gesztikulálva beszél, a gyerek számára érthető
szókinccset, szófordulatokat használ. Az egyes szituációk megértéséhez
szemléltető eszközöket, modelleket alkalmaz. A támogató interakciós minta
megléte szinte nélkülözhetetlen (modellezés, rögzítés, mesélés).

Tárgyi feltételek

A csoportszobák berendezése, felszerelése tükrözi a két kultúra sajátos, jellemző jegyeit, mely elősegíti, hogy a gyermekek nyitottá váljanak más kultúrák iránt.

A nyelvi fejlődés elősegítésére számos első és másodnyelvű gyermekkönyv, szemléltető eszköz, képekgyűjtemény, társasjáték, képességfejlesztő játék, hangkazetta, CD, stb. áll rendelkezésre.

Szervezeti keret

A jól megtervezett napirend segíti a szokások kialakulását és hozzájárul az egészséges fejlődés feltételeinek megteremtéséhez. A kétnyelvű óvodai nevelés heti váltásban valósul meg, mely során az óvodapedagógusok a feldolgozásra kerülő témaköröket egymásra építve mindkét nyelven közvetítik.

Óvodai ünnepek

Az óvodai hagyományok mellett kiemelt jelentőséget tulajdonítunk elsősorban a német és magyar, de más multikulturális ünnepek gyermek közelivé tételének. Ezeket az ünnepeket saját kultúránk hagyományaival ötvözve igyekszünk színessé tenni.

Szülőkkel való kapcsolattartás

Nevelőtevékenységünk során a családokkal szoros együttműködésre van szükség. A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk a gyerekek nyelvi fejlődéséről, tapasztalatainkról. Lehetőséget biztosítunk egy elmélyültebb, négy szemközti beszélgetésre is fogadóóra keretében, ahol őszintén tájékoztatjuk a szülőket gyermekük előmeneteléről. Hiszen a gyermekek sikeres nyelvi fejlődése csak a szülőkkel, nevelőkkel történő együttes, legalább három éven át tartó fejlesztési folyamat során valósul meg.

Nyelvi fejlődés dokumentációja és felmérése

- Gyermeki személyiségfejlődést nyomon követő lapok (évente két alkalommal)
- Nyelvi fejlődést felmérő személyi lap (évente két alkalommal)
- Óvodai csoportnapló
- Heti tervek
- Szókinccsfelmérő lapok (az egyes témakörök lezárását követően)
- Bi- és multikulturális intézményi rendezvények megörökítése

1.3. Matematikai képesség fejlesztése

A matematikai jelenségek, problémák, mennyiségi kapcsolatok és szerkezetek megértése tervszerűen kerül kezdeményezésre a nap folyamán. Számptalan lehetőség nyílik matematikai tartalmú tapasztalatok szerzésére, a számlálásra, mérésre, a tér alakításra. A gyerekek felismerik a mennyiségi, alak, nagyságbeli és térviszonyokat, alakul ítélőképességük, fejlődik tér- sík- és mennyiség szemléletük. Az irányok megnevezése, az összehasonlítások gyűjtése és szétválasztása, a párosítás, az időbeliség felfedezése, megnevezése, a formák letapogatása mind játék. Biztosítjuk, hogy a tanulás fő forrása a gyerek saját tapasztalata legyen! Sok játékba ágyazott problémahelyzetet teremtünk, mely gondolkodásra ösztönzi a gyermeket.

Dokumentumok: Csoportnapló, Egyéni fejlesztési dokumentáció, megfigyelések dokumentációja

1.4. Természettudományos képesség fejlesztés

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet formai, mennyiségi, térbeli viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Fontos az alapismeretek beépítése a tevékenység rendszerébe:

- ismerkedjenek meg szűkebb környezetükkel
- a közelben található intézményekkel
- a gyalogos közlekedés szabályaival, járművekkel
- a föld fogalmával
- az állatok emberek viszonyával/ állatkert szerepével
- a tágabb környezettel kirándulások alkalmával
- a levegővel, mint az élet legfontosabb elemével
- a vízzel, a víz védelmével
- a társadalmi környezettel
- a családdal, neves ünnepekkel
- a testünk témakörrel
- a napszakok, évszakok változásával, az idő múlásának tényével

A tervezett és spontán alkalmak esetében is mindig álljanak rendelkezésre megfelelő eszközök a gyermekek számára elérhető helyen. Legyen lehetőség a kísérletezésre, felfedezésre, a törvényszerűségek felfedezésére.

Dokumentumok: heti és éves terv, csoportnapló, eseménynaptár, a gyermekmunkák kiállítása, megfigyelések dokumentációja, projektdokumentáció

1.5. Zenei – művészeti képességfejlesztés

Az interkulturálisan közvetített zenei képzés a mindennapok pedagógiájának szerves alkotó része. Az énekes gyermekjátékok sokaságával alapozzuk meg a zenei anyanyelvet. Olyan énekes játékokat választunk, melyek a zenélés örömét nyújtják, formálják a zenei ízlést, esztétikai fogékonyságot. Az egyszerű játékszabályok mellett a zenére, a játék örömére is figyelni tudnak a gyerekek. A hallás és ritmusérzék fejlesztő mozdulatokat a játékdalok hordozzák, a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét a közös zenei tevékenységek biztosítják. Az egyszerű ritmushangszereket, változatos módon használják, akár játék közben is. A népdalok éneklése a gyermek néptáncok és hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

A manuális tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez

igazodva segítik a képi-, plasztikai kifejezőképességet, térbeli tájékozódó és rendező képességek kialakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését, a gyermekek tér- forma és szín képzeletének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük kialakítását.

A gyerekek találkoznak különböző kultúrák, különféle művészi kifejezés formáival.

Dokumentumok: éves terv, csoportnapló, ünnepi alkalmakon kis műsor, gyermekalkotások pályázatokra, gyermekmunkák dekorációs célokra, megfigyelések dokumentálása, video/audio/fotódokumentáció

1.6. Mozgásfejlesztés

A mozgás elősegítése, a gyermeki fejlődés egyik alapvető eleme, így az óvodai nevelésben is kiemelkedő jelentőségű feladat.

A rendszeres, tervszerű egészségfejlesztő mozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó, a motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszköze. A tervszerű mozgás kedvezően hat a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, az izomegyensúly kialakítására, mely a helyes testtartás alapja.

Minden gyermeknek lehetősége nyílik élményszerű tapasztalatokat szerezni a nagymozgások és finommotorika fejlődése terén. Előtérbe helyezzük a kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazását szabad levegőn.

Dokumentumok: heti és éves terv, csoportnapló, napirend, megfigyelések, Egyéni fejlesztési dokumentáció, fotódokumentáció

1.7. Egészséges életmód kialakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása kiemelt jelentőségű. A helyes szokásokat az óvodáskorban kell megalapoznunk. A gyermek gondozása, testi, lelki szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, elsődleges feladat. Az egészség védelme, edzése, óvása, megőrzése az egészségszint növekedésével párosul. A testápolás, az étkezés, a megfelelő öltözködés, a betegség megelőzése, valamint az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása a mindennapok és a projektek rendszeresen felépített eleme. Célunk, hogy a gyermekek az ezzel kapcsolatos folyamatokat és szabályokat életkoruknak megfelelően elsajátítsák és alkalmazzák (pl. kézmosás, fogápolás, wc-használat stb.)

A biztonságos környezet az egészséges életvezetéshez nélkülözhetetlen jól kialakított napirend, valamint a jó emberi kapcsolatok, és a derűs légkör, elengedhetetlen.

Dokumentumok: éves terv, csoportnapló, napirend, megfigyelések dokumentációja

1.8. Ismerkedés a médiával

A mindennapi nevelési és tanulási folyamat és a szocializáció elengedhetetlenül fontos eleme az ismeretet hordozó, közvetítő, kézzelfogható kommunikációs eszköz.

A kisgyermekkorban elkezdett médiatudatosságra való nevelés terén nagyon fontos, az óvodapedagógus felelőssége. Tervszerű rávezetéssel, az értékeket, az esztétikumot előtérbe helyezve lehet a gyermeket tudatos médiafogyasztóvá tenni. Fontos, hogy az óvodapedagógusok magukat is neveljék, hiszen a példamutatás, a személyes fejlődés a legjobb módszer. A gyermekek számára bármikor elérhető különböző formákban az óvodában használt kommunikációs eszköz: a képeskönyv, mesekönyv, ismeretterjesztő könyv, kirakók, logikai játékok, készség-, és képességfejlesztő játékok. Pedagógusok számára rendelkezésre állnak: CD-s rádió, CD, hangos könyv, vetítő, laptop.

A kép és a szöveg a nyelvi képzés alapvető eszköze, a fantázia és kreativitás

támogatására alkalmazzuk.

Dokumentumok: csoportnapló, heti és éves tervek, napirend, megfigyelések dokumentációja

2. Az intézményben folyó ismeretelsajátítás kultúrája, a tanítási-tanulási folyamatok minősége

2.1. Az intézmény pedagógiai koncepciója

Az óvoda a közoktatási rendszer és az intézmény szakmailag önálló része, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Célunk a ránk bízott gyermekek mindenirányú, harmonikus fejlődését, gyermeki személyiségének kibontakozását elősegíteni, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Pedagógiai koncepciónk minden érintett számára átlátható és hozzáférhető. Az alkalmazott módszerek és tananyagok, eszközök a választott képzési-nevelési célokkal összhangban vannak. Az intézményünkben folyó nevelő tevékenység tervszerűen zajlik, és a gyermekek fejlődési ütemének, szakaszainak megfelelően épül fel.

Nevelési koncepciónk a rendszeresen összehívott csoportértekezleteken megbeszéljük, az új kollégákat is bevonva a szakmai fejlesztő munkába. Minden fejlesztési területre vonatkozóan napokra illetve hetekre lebontott munkatervet dolgoztunk ki. Fejlesztő munkánkat közösen kialakított koncepció szerint végezzük, melynek tartalmi vonatkozásai, a benne meghatározott fejlesztési folyamatok gyermekeink szükségleteihez és érettségi szintjéhez igazodnak.

Nevelő munkánkban a német nemzetiségi és német anyanyelvi nevelés valamint a magyar óvodai nevelés módszereit alkalmazzuk.

Dokumentumok: éves terv, heti tervek, a csoportértekezletek jegyzőkönyvei, hospitálási jegyzőkönyvek, Egyéni fejlesztési dokumentáció

2.2. Személyre szabott együttműködésre nevelés

A nevelési folyamat célja az, hogy minden gyermeket a saját fejlődési tempója szerint kezeljen, erősítse szociális kompetenciáját. A gyermek aktuális tudás szintjére épül a következő feladat. A tanulási és szocializációs fejlődési szintek dokumentálásra kerülnek, melyek a szülők számára is nyilvánosak. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek ne csak egyedül, hanem csoportban, közös cél megvalósításáért is képesek legyenek dolgozni. A csoport minden tagját igyekszünk bevonni a feladatok elvégzésébe, figyelembe véve az egyéni adottságait, szociális és ismeretsajátítási képességeit.

Külön figyelmet fordítunk a fejlődési rizikót mutató gyermekekkel való fejlesztési feladatok megtervezésére. Szükség esetén szakemberek segítségét kérjük. A valamely területen különös tehetséget mutató gyermeket megfelelő feladatokkal látjuk el, esetleg tehetséggondozó szakemberhez fordulunk.

Minden intézkedés, ami a gyermek kompetenciáira irányul, dokumentálásra kerül.

Dokumentumok: Egyéni fejlesztési tervek, portfólió, megfigyelések dokumentációja

2.3. Gyermekközpontú nevelés és problémamegoldás, támogatás együttműködés

Az óvodás korú gyermek a játékban él, és a tevékenységben megvalósuló tanulás jellemzi. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak, a környezetéből és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét

foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások kialakítása)
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Dokumentumok: Egyéni fejlesztési terv, gyermek egyéni portfólió, gyermekmunkák kiállítása

2.4. Az átmenet elősegítése a családból az óvodába, az óvodából az iskolába

Az átmenetek megtervezése otthonról az óvodába, óvodából az iskolába tervszerű és a gyermekek egyéni szükségleteinek megfelelően tervezett.

A beszoktatásra vonatkozó koncepciót a szülővel való egyeztetés után alakítjuk ki. Lehetőséget biztosítunk a szülőknek hospitálásra, a gyermek igényei szerint. Nyílt délelőttök, délutánok, közös családi kirándulások szervezésével egész évben lehetőséget keresünk és biztosítunk a gyermekek – szülők – óvodapedagógusok – alkalmazottak közti együttműködésre. A szülői kör speciális összetételét kihasználva, közös projekteket tervezünk (pld. multikulturális projekt, stb.) Az óvoda és iskola közötti átmenet zökkenőmentes megoldására együttműködési tervet készítünk az iskola pedagógusaival. A „**Vorschule**” óvodapedagógusai és az általános iskolai tanítók megtervezik az átmenet részleteit, esetleges problémákra megoldást keresnek. A közös munka minőségét, belső továbbképzésekkel, közös programok szervezésével fejlesztjük. Az iskolával való kapcsolat részleteit a Vorschule programja

tartalmazza.

Dokumentumok: Heti tervek, Éves tervek, jegyzőkönyvek, Eseménynaptár

2.4.1. Iskola-előkészítő program

Minden gyermek számára nagy kihívást jelent az óvodából iskolába történő váltás. Az AUDI Óvoda ezt a speciális kétnyelvű programot azzal a céllal dolgozta ki, hogy a lehető legjobban felkészítsük a gyermekeket az iskolai életre. A legnagyobb hangsúlyt a nyelvi kompetencia fejlesztésére helyeztük.

Az óvodai alapprogram és az iskola előkészítő programja közösen készít fel egy külföldön működő német iskolába való belépésre. Így a német nyelv elsajátítása központi helyet foglal el pedagógiai munkánkban. Az anyanyelv elsajátítása meghatározó fontosságú a gyermek fejlődésében.

A kétnyelvű nevelés két kiemelt területéhez tartozik egyrészt a gyermeki személyiség fejlesztése, másrészt pedig a nyelvi fejlődése.

A pedagógiai programunk alapjait képzik a következők:

- a hibátlan kiejtés elsajátítása
- a beszédkésztség megalapozása
- a szókincs bővítése
- a válaszadó szerepének gyakorlása
- a kisebbségi kultúra közvetítése

Az iskola előkészítő program főbb céljai:

- a gyermek báziskompetenciáinak erősítése
- a nyelvi kompetencia (mint kulcsfontosságú kompetencia) fejlesztése
- a kétnyelvű nevelés megvalósítása
- a német kultúra sajátosságainak megismertetése

A befogadó ország nyelve és kultúrája természetesen ugyanolyan jelentőséggel bír és programunkban is jelentős szerepet játszik.

Kiemelt feladataink a fenti célok elérése érdekében:

- manuális-vizuális tevékenységek
- környezeti és matematikai alapú nevelés
- spontán és tervezett mozgásos játékok
- motiváló nyelvi szituációk teremtése
- nyelvi fejlesztés zene, ének, játékos dalok, mondókák, versek, történetek, mesék, szerepjátékok és szituációs játékok által

Ezen célok, valamint feladatok elérése érdekében szorosan együttműködik az óvoda az iskolával. A kétnyelvű nevelési programunk megvalósításához elengedhetetlen ez a szoros kooperáció. A nyelvi képzés megvalósítása érdekében heti rendszerességgel kiscsoportokban német nyelvű tanítók foglalkoznak iskolába készülő gyermekeinkkel.

A kétnyelvűség és más kultúrákkal való érintkezésnek fontos szerepe van programunkban. A nyelvi fejlesztés a gyermek beszéd szintjére épül, felkínálva egy újabb nyelvi kezdeményezést, új szituációt.

Programunk sikerének indikátorai:

- Az óvodapedagógus beszéli a gyermek mindkét nyelvét (magyar/német)
- Az óvodapedagógus érthetően, megfelelő tempóban beszél. A gyermek számára érthető szókincset használ, igénybe vesz megértést segítő eszközöket
- Az óvodapedagógus segítő interakciós mintákat alkalmaz: pl. modellezés, szemléltető mesélés
- Gyermekkönyveket és más képzést segítő kétnyelvű segédeszközöket (pl. feladatlapokat) használunk
- Az óvodapedagógus alaposan megfigyeli gyermekcsoportját, hogy célzott és sokoldalú foglalkozásokat tervezhessen

Az iskola előkészítő program szorosan beépül az óvoda mindennapjaiba. Az iskolába készülő gyermekek minden nap speciális és differenciált feladatokat kapnak és különböző nyelvi szituációkat élnek meg.

Hetente lehetőségünk van az iskolában egy tanórát eltölteni egy

osztályteremben. A gyerekek gyakorolják az iskolai viselkedési és tanulási formákat (pl. ülni a padban, jelentkezni, gyakorolni a ceruzafogást)

A témákból következően a gyerekek házi feladatot is kaphatnak, amit otthon oldanak meg vagy fejeznek be szülői segítséggel. Az óvodapedagógus leellenőrzi ezeket a feladatokat és megbeszéli a gyermekkel. Ezen program teljesítése és a szeretetteljes óvodai légkör együttesen segíti a gyermek problémamentes iskolába lépését.

Dokumentumok: az iskola-előkészítő program éves terve

2.5. A megfigyelés és az értékelés módjai

A minőségbiztosítás és fejlesztés az intézmény legfontosabb feladata. Az óvodai nevelési és tanulási folyamatot tervszerűen, dokumentált formában rögzítjük. Meghatározott időközönként hatékonysági vizsgálatokat végzünk, elemzéseket készítünk. Az értékelési kritériumok minden kolléga számára ismertek.

Dokumentumok: jegyzőkönyvek, megfigyelések és teszteredmények dokumentációja minden gyermekre vonatkozóan, portfóliók

3. Intézményi kultúra

3.1. Intézményi keretfeltételek

Óvodánk, udvarát, épületét úgy alakítottuk, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségmegőrzését, fejlődését biztosítsa. Minden csoportszoba kreativitást elősegítő alapvető játékeszközökkel, esztétikus berendezési tárgyakkal jól felszerelt. Az anyagok, eszközök a gyermekek számára elérhetőek, szabadon használhatóak, az önállóságot segítik. Az udvar biztonságos lehetőséget ad a szabadban eltöltött idő kreatív tartalmas eltöltésére, játékos, a kiscsoportos szerveződésen átívelő tapasztalatszerzésre, új tanulási formák kipróbálására. Kiemelt figyelemmel kísérjük a takarítási és karbantartási folyamatok rendszerességét.

Az intézmény külső és belső tereiben szabályozott a gyermekek

felügyelete, melyet folyamatosan kontrollálunk. A gyermekek reggeli fogadása és délutáni elbocsátása biztonságos, szabályozott keretek közt zajlik.

A biztonságos működésre vonatkozó szabályozás a **Házirend** című dokumentumban kerül nyilvánosságra, mely minden érintett fél egyetértésével készül, és minden fél számára kötelező erővel bír. Rendszeres időközönként megbeszéléseket tartunk az intézkedések hatékonyságáról, felülvizsgáljuk azokat. Fogadó órák, nyílt napok, szülői közösség képviselőivel történő egyeztetések alkalmával tartjuk fenn az információáramlás állandóságát.

Dokumentumok: Munkavédelmi jegyzőkönyvek, tisztítószer-biztonsági lapok, ellenőrzések, interjúk jegyzőkönyve, hospitációs jegyzőkönyvek

3.2. A kapcsolatteremtés módjai, tanácsadás, információ közvetítés

A Nemzeti Köznevelési Törvény szerint az óvodába járás a kisgyermek 3 éves korától kötelező. Óvodánkba az AUDI Hungaria Motor Kft-ben dolgozó német családok valamint a kiküldetésből visszatérő családok gyermekeit fogadjuk, két vegyes életkorú csoportban. Jelentkezéskor a családok hivatalos dokumentumait ellenőrizzük. Ekkor adjuk át mindenkinek anyanyelvén szóló információs anyagainkat. Szükség szerint tolmács is rendelkezésre áll. Konkrét információt előre közzétett időpontokban az óvodapedagógusoktól illetve az óvodavezetőtől is kaphatnak. A szülői közösség választott képviselőivel rendszeres megbeszéléseket tervezünk, az egész közösséget érintő kérdésekről. Információs táblánkon nyomon követhető a heti tervekben szereplő foglalkozási anyagok feldolgozásának ütemezése. Az eseménynaptárban félévre előre megtekinthetők a várható programok. A naptár az érdeklődők számára az intézmény honlapján illetve az információs táblán is elérhető. Napi kapcsolat e-mailben és telefonon, rendkívüli esetben személyesen is lehetséges.

Dokumentumok: Felvételi napló, Mulasztási napló, aktuális információs anyagok,

3.3. Külső kapcsolatok, együttműködés

Óvodánk szoros kapcsolatban áll intézményünk általános iskolai tagozatával, a német és magyar kultúrát képviselő családokkal, pedagógus kollégákkal, intézményen kívüli partnerekkel. Legfontosabb partnereink a szülők, akik előre tervezetten, aktívan közreműködnek, ünnepek, kirándulások, projektek alkalmával. Óvodánk jelen van a város intézményei között, rendszeresen részt veszünk különböző pályázatokon, versenyeken.

Dokumentumok: csoportnapló, eseménynaptár

3.4. Nyelvek és kultúrák találkozása

Óvodánk minden kultúrával, nemzettel, nyelvvel szemben nyitott és toleranciát mutat. Feldolgozásra kerülnek a kultúrák és nyelvek közti különbségek, szülők bevonásával. Fontos, hogy a gyerek megéljen, megtapasztaljon más szokásokat, tapasztalatot szerezzen más életformákról, más nyelvi kifejezési formákat halljon. Természetesen mindezt életkori sajátosságainak megfelelő formában.

Dokumentumok: éves terv, csoportnapló, önálló projekt- terv, kiállítás, megfigyelések dokumentációja

3.5. Intézményi légkör

Az egymással való bánásmód, a másik nyelv és kultúra iránti tisztelet, a magától értetődő alkalmazkodás, biztosítja az óvoda jó légkörét. A naprendben, a játékokban, ünnepekben, bemutatókon és a közös dalolások alkalmával felismerhető az óvodánkban következetesen ápolt kulturális sokszínűség. A felnőttek példamutató viselkedése egymással a nap minden percében formálja a gyermekek személyiségét. A jól átgondolt rugalmas napirend nyugalmat, kiszámíthatóságot biztosít az intézményt látogató szülőknek, gyermekeknek egyaránt. Célunk, hogy az óvónő úgy vezesse el a gyermeket az iskola küszöbéig, hogy boldog gyermekkorát megőrizhesse.

Dokumentumok: kérdőívek, jegyzőkönyvek

4. Vezetés és menedzsment

4.1. Az intézményirányítás alapelvei

A vezetés és az óvoda nevelői közössége a teljes óvodai életet átfogó Nevelési Programot készít. Az írásos koncepció minden közreműködő számára elérhető.

A **Nevelési Program** alapján egy konkrét, részletesebb **Éves tervet** is készítenek a pedagógus közösség tagjai. Kiemelt figyelemmel a *Német nyelvi nevelés, fejlesztés és az Iskola előkészítő* munka,- témakörökre. Az új munkatársakkal az intézmény nevelési koncepcióját, a legfontosabb célokat, tapasztalatokat és szabályokat a Munkaköri leírás című dokumentumban valamint személyes megbeszélés alkalmával közli. A korai gyermekkori nevelés területén folyó kutatások eredményeit figyelemmel kíséri és munkájába beépíti az óvoda.

Az iskola és az óvoda vezetése rendszeresen tervezett értekezleteken ismeri meg egymás munkáját, a fontos eredményeket írásban rögzítik. A nevelőttestület tagjai folyamatosan képzik magukat, és a tapasztalatokat továbbadják egymásnak.

Az intézmény vezetése tisztázza munkatársaival az egyes felelősségi területeket, kiosztja a feladatokat, szem előtt tartva a csapatszellem, az átláthatóság és a párbeszéd fontosságát. Ismeri a kora gyermekkori pedagógiát érintő aktuális kutatási eredmények lényeges összetevőit, és ezeket figyelembe véve végzi vezető tevékenységét. Munkáját az iskola vezetésével szoros együttműködésben végzi.

Dokumentumok: éves terv, interjúk jegyzőkönyve, értekezletek éves terve, ezek jegyzőkönyvei

4.2. Az intézményi (belső) kommunikáció, munkaszervezés és menedzsment

Az óvodának a helyi sajátosságokhoz igazodó kommunikációs és szervezési struktúrája van. Az intézmény vezetése heti rendszerességgel a munkamegbeszélések alkalmával tájékozik a működés, a nevelőmunka, a dolgozók egyéb munkával kapcsolatos gondolatairól, eredményekről, sikerekről. A vezetés évente írásbeli visszajelzést ad a munkatársak teljesítményéről, alkalmanként pedig szóbeli megbeszélés formájában értékeli. Minden munkakörnek saját munkaköri leírása van, amit a dolgozó munkába állás előtt megkap, és aláírásával annak tudomásul vételét jelzi.

Dokumentumok: munkarend, munkaköri leírás, interjú jegyzőkönyve a munkatársakkal

4.3. Minőségirányítás

A nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény külön paragrafusban ugyan nem rendelkezik az intézményi minőségirányításról, de nyilvánvaló, hogy a törvény több olyan elemet tartalmaz, amely a közoktatás minőségirányításában rendszerré szervezendő. A külső és belső szakmai ellenőrzést, a pedagógiai-szakmai ellenőrzést, az önértékelést, az életpályamodell értékelését a korábban már kiépült belső intézményi minőségfejlesztő gyakorlatba kell átültetni.

Az óvodavezetés az iskola és az intézményvezetéssel együtt minőségirányítási koncepciót fejleszt ki. Minőségbiztosítási menedzsmentet alakít, mely a szokásos standard szerint működik. A szülőknek, nevelőknek, gyermekeknek lehetőségük van a tanulási – nevelési folyamatokról, tartalmak minőségéről visszajelzéseket adni. Évente meghatározott alkalommal kérdőíves formában nyilváníthatnak véleményt (SWOT analízis)

Dokumentumok: Minőség irányítási Program, jegyzőkönyvek, értékelő kérdőívek

4.4. Az intézmény arculata, nyilvánosság

Az óvoda céljairól, pedagógiai koncepciójáról, működésének körülményeiről, fejlesztési elképzeléseiről szóló információk nyilvánosak. Az intézmény különböző médiákban egységesen jelenik meg, nyilatkozatot csak előre egyeztetett dolgokról a főigazgató adhat. Az intézmény rendszeresen szervez kiállításokat, jelenik meg városi stb. rendezvényeken, pályázatokon. Rendszeresen tart információs rendezvényeket, betekintést ad a nevelő munka bizonyos területeibe. Honlapot működtet.

Dokumentumok: házirend, honlap, eseménynaptár, információs anyagok

5. Személyi feltételek fejlesztése

5.1. Folyamatos külső szakmai fejlődés

Az intézmény továbbképzési tervvel rendelkezik, mely az óvodapedagógusok képzését szisztematikusan támogatja. A hét évenkénti továbbképzéseken túl a helyi specialitásokhoz elengedhetetlen szakmai tudás megszerzését is támogatjuk. A továbbképzéseken szerzett ismereteinket tovább adjuk. A pedagógus személyiség fejlesztése és képzése fontos, ezért pénzügyi tervezéssel is segítjük. Ön- és továbbképzést segítő aktuális szakmai anyagok állnak kézikönyvtárunkban a munkatársak rendelkezésére.

Dokumentumok: Továbbképzési terv, szakfolyóiratok

5.2. Belső szakmai fejlesztés

Nagyon fontos számunkra pedagógiai céljaink egységes értelmezése és megfogalmazása.

A nevelőtestületen belül kölcsönös hospitálás, tervszerű szakmai információcsere, konzultáció zajlik. Az iskola előkészítő foglalkozásokat vezetőik szorosan együtt működnek, heti rendszerességgel találkoznak az elsős tanítókkal. Kollegák közti és iskola típusok közti együttműködés és konferenciák szervezése is az éves terv része, mely a pedagógus életpályamodell irányelvei szerint zajlik.

Dokumentumok: továbbképzési terv, pedagógus életpályamodell, portfólió, jegyzőkönyv

5.3. Csapatépítés

Az intézmény működési koncepciójának, a nevelési–oktatási feladatainak meghatározása, kidolgozása, a nevelőtestület közös feladata. A munkatársak egymás közti megnyilvánulása mindig udvarias, tiszteletteljes és együttműködő legyen. Egymás munkakörének és munkájának megbecsülése, a hatáskörök megtartása elengedhetetlen a sikeres munkához, melyet csapatépítő összejövetelek is erősítenek. A kooperatív munkafolyamatok tervezését és végrehajtásának feltételeit az óvodavezetés támogatja, a megfelelő eszközöket, körülményeket biztosítja.

Dokumentumok: jegyzőkönyvek, belső továbbképzések tematikája

6. Minőségbiztosítás és fejlesztés

6.1. Hitvallás és céltudatosság

Óvodánkban személyiség központú, egyéniséget tisztelő nevelést alkalmazunk. Legfontosabbnak tartjuk, hogy a ránk bízott gyermekeket nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, esztétikus környezet vegye körül. Kiemelkedő szerepet tölt be nevelési programunkban a német- magyar kétnyelvű nevelés, valamint a sikeres iskolakezdsre való felkészítés. Nevelési elveinket, céljainkat, és az oda vezető módszereket az intézmény alapdokumentumában a Helyi Nevelési Programban fogalmazzuk meg. A program minden érintett fél számára hozzáférhető.

6.2. Folyamatos (ön) értékelés

A minőségbiztosítás és fejlesztés az intézmény egyik legfontosabb feladata. Az egész intézményre vonatkozó értékelési formákat alkalmaz, mely nyomon követi a vezetés és a pedagógusok munkáját. Az értékelési kritériumok minden kolléga számára ismertek, eredményük a minőség fejlesztési folyamatba beépülnek.

A szülők is szabályozott időközönként véleményezhetik az intézmény munkáját.

Dokumentumok: Minőségirányítási Program, értékelő kérdőívek, jegyzőkönyvek

6.3. Dokumentáció

Az intézmény dokumentációs rendszert vezet. Minden adatot, dokumentumot az Iratkezelési Szabályzat szerint tárolunk, archiválunk. Az archívumhoz való hozzáférés szintén szabályozott.

Dokumentumok: Iratkezelési és betekintési szabályzat

7. Mellékletek

1. Iskola-előkészítő program
2. Dislexia teszt
3. Személyiség fejlődési lap
4. Szülői kérdőív
5. Önértékelő lap